

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 8 kor.
Félévre 4 kor.
Negyedévre . . . 2 kor.

Egyes szám ára 10 fill.

Megjelenik minden
vasárnap.

Telefon szám: 15.

NÉPJOG

POLITIKAI HETILAP.

Szerkesztőség:

Kaposvár, Zárda-utca
17. szám,

hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény inté-
zendő.

A kiadóhivatal

munkatársát *Hagelman*
Károly könyvkereskedő
vállalva magára, az előfizet-
ések, nyilatkozatok és hirdetések
díjak és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások ide
intézendők.

A FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Részleges tisztujtítás a vármegyén.*)

(T.) Alig volt még kormány-
nak nehezebb helyzete, mint a
mostaninak; küzdenie kell felfelé
mindenért, ami a nemzetnek hasz-
nos, alulról szembe találja magát a
természetes, de leginkább mester-
ségesen szított elégedetlenséggel és
ki nem elégíthető igényekkel. Évti-
zedek bűnös mulasztásait, nemzet
károsító politikák minden kárait
néhány hónap alatt kívánják orvo-
soltatni. Egy kezek gyújtotta lán-
gokat eloltani, romokat eltakarítani
nem hogy segítenék, inkább gátolják.

Ne higgye senki, hogy az itt-ott
felujuló támadások egyes gonosz-
tevők, vagy azok cinkosainak és
fizetett szolgálóinak műve csak, rend-
szer van abban és pedig egy átkos
rendszer, mely remél és várja a
feltámadást az erkölcsi halálból,
készen arra, hogy szövetezzék a
haza bárminemű ellenségeivel.

Nézzünk szét, világosabban lá-
tunk.

Az ország vagyonából elrabolt
és bukott rendszer emlőin felgazda-
godott gazok pénzén kitarított fő-
városi és vidéki sajtójuk útján mit
csinálnak? Vészes izgatást visznek
minden ellen, ami nemzeti, ami
államfentartó, államgazdagító tén-
nyező. Becsületes munka, tisztessé-
ges irány helyett így akarnak pénzre
szert tenni, hogy aztán az orfeumok,
kártyabarlangok s hason helyeken
dözsölhessenek. Az elbolondított
ezerek filléreiből akarnak ezek élős-
ködni és pénzeln.

Kicsutolják a vallást és min-
dent, ami az embert Istenhez köze-
lebb viheti, megakarják így fosztani
a népek millióit ezen vigaszuktól.

Izgatnak az egész magyar bir-
tokos osztály, a kabát, a szellemi
munkás, az önálló iparos és a szolid
kereskedő ellen, tudván, hogy a
tömegek, mit ők burkoltan és kenet-
teljes szemforgatással elmondanak,
úgy is veheti, de úgy is veszi,
hogy: „ami a másé, az az
enyém is, ha nekem nincs
annyim!” Elül vannak a nagy-
birtokosok, az ezer holdasok, a száz
holdasok, persze a telkesek is azok
előtt, kiknek telkük nincs. Egy-

*) E cikk vármegyénk egy előkelő és ki-
váló politikusanak tollából ered.

szóval hadat izentek az Isten, a
vagyon, a becsület ellen.

No de ne folytassuk, mi igen
is bizunk a jó magyar népben, a
48-as és függetlenségi politikában,
mely ha nem is egyszerre máról
holnapra, de becsületesen munkál-
kodik a haza, a nép javára.

Én, ki távol állok a politikától,
nem is erről akartam írni, hanem
szűkebb harcunk, vármegyénk dol-
gairól. Itt első sorban rosszul eshe-
tik minden tisztességes hazafinak,
midőn azon törekvést észlelhetjük,
mennyre iparkodnak bizonyos kö-
rök lekicsinyelni, megcsufolni a le-
zajlott nemzeti küzdelmet. Vajha
azt gondolják-e ezek, hogy oly
valószínűtlen az, hogy előbb, vagy
utóbb nem-e kerülünk ily körülmé-
nyek közé, vajjon megdönték-e
ezek, hogy egy nemzeti küzdelem
a jövőben nem-e fog még kedvezőt-
lenebb erőviszonyok közt találni, a
midőn minden gátsággal, nemzet-
közi szocializmussal, anarchistikus
eszmékkel előkészített tömegek is
beleszólnak.

Igaz, a magyar nép veleszüle-
tett józan ítélő tehetsége erős vár,
a hazafias gondolkodás nem vesz ki,
de bizonyos az is, hogy minden
térén és alkalommal ezt erősíteni
kell és meg kell ragadni minden
alkalmat ennek eszközzésére.

Elkalandoztam kissé, mint az
aktiv politika csendes szemlélője,
mert arról akartam írni, hogy mi a
nézetem a megye legközelebbi tiszt
választásairól.

Legközelebb február 4-én a vár-
megyei közgyűlés főjegyzőt választ,
esetleg más tisztviselői állások is
betöltetnek. Amint én tudom a dol-
gokat, azok, kik e kérdésben bizal-
mas értekezletet tartottak és akik
minlig tevékeny részt szoktak venni
a megyei dolgokban, úgy állapodtak
meg, miszerint főjegyzőnek Plach-
ner Sándor, kaposvári járási főszol-
gabíró, ennek helyébe dr. Svastics
Nándor lengyeltóti főszolga-
bíró, ennek helyére Pete Lajos
vármegyei első osztályu aljegyzőt és
ennek helyére dr. Kovács Sebestyén
Gyula vármegyei második
osztályu jegyzőt óhajtanak megvá-
lasztatni. Ezen az értekezleten részt
vett maga az alispán is és kije-
lentette, hogy ezt így óhajta, ezt
közérdekűnek tartja és a maga

részéről lelkesen támogatja.
Régi szokáshoz hiven ezt tudomá-
sára hozták a Főispánnak is, hang-
súlyozván, hogy megnyugtatót sze-
reztek az iránt, hogy a megválasz-
tandó főjegyző a vármegye, az
alkotmány, a netáni nemzeti küzde-
lem hű katonája lesz, a többi három
ennek már dicséretes tanujelét is
adván.

A főispán a választást a tör-
vényhatósági bizottság önkormány-
zati legszébb jogának nyil-
vánítván, megnyugvással
vette tudomásul.

Abban lehet politikai szem-
pontból sok igaz, hogy a vármegye
közönségének feladata jutalmazni
azon tisztviselőit, kik a nemzeti
harcokban részüket dicséretesen
kivették. De ha ismét politikából
azt mondjuk, hogy az adott visz-
nyok szerint rendezzük ezen kér-
dést, ebben is van bizonyos logika.
Én jó 48-asnak tartom magam és
ezen megoldást az adott viszonyok
között elfogadhatónak tartom, mert
tehetségre nézve mind a négy
jelöltet teljesen alkalmasnak elis-
merem, a főjegyző jelöltet az alis-
pán, tehát a közigazgatásért első
sorban felelős óhajta, mert az neki
első munkatársa. Ez is szempont,
melyet ha más akadály nincs —
tekintetbe kell venni, — mert
tekintetbe is vehető, mert a főjegyző
jelölt leszegezte magát a nemzeti
ügy harcosává, a vármegye hű
katonájává a nehéz jövőre nézve is.

A másik három jelölt úgymint:
Svastics főszolgabíró, Pete és Kovács
aljegyzők, csakis az esetre mehet-
nek előre, illetve teljesedhetik
óhajuk, ha Plachner lesz a főjegyző,
így hazafias kötelessége a közön-
ségnek őket ebben támogatni,
hiszen a nemzeti küzdelemben a
legelső közt álltak és a vármegye
közgyűlése nekik éppen ezért
jegyzőkönyvében egyhangulag elis-
merést is szavazott. So-
mogyvármegye közönsége bizonyára
nem lesz következtelen és
meg is választja őket
nemcsak azért, hanem azért is,
mert bennük derék, tehetséges és
minden körülmények közt a közön-
ség érdekeit szívéükön viselő és a
vármegyéhez hű tisztviselőket birand.

Isten ments, hogy bárki félre-
magyarázzon, azért fel is említem,

Pályázik még a főjegyzőségre Bernáth Kálmán tabi főszolgabíró, igen derék tisztviselője a megyének. Pályáznak az esetleges főszolgabíróságra dr. Perczel Viktor és Bárány Sándor tb. főszolgabírák is. Ez utóbbiak szintén azok voltak, kik a nemzeti ellenállás harciban kitűntek. Én csak sajnálom, hogy nincs annyi állás és alkalom az ő jogos igényeiket kielégíteni, az azonban bizonyos, hogy csakis a fentebbi választási eredmény által lehet legalább az említett három tisztviselőt megjutalmazni, ezzel is teszünk legalább annyit, hogy tehetőségünkhöz és az alkalomhoz képest derék katonákat állítunk a Vármegye bástyáira. Ez feladata mindnyájunknak, de különösen a 48-as és függetlenségi párt hiveinek.

Krónika a hétről.

A legaktuálisabb kérdés, a mi mind ijesztőbb mértékben felszínre van: a széndrágaság. Nemcsak hogy drága a szén, de nincs. Szinte vetélkednek az emberek egymással, vajjon drága pénzen ki jut szénhez. Ez még hagyján. A drágaság mellett még rosszul is mérik a szenet. Csak legutóbb elítéltek a fővárosban négy szénnagykereskedőt, mert zsákjaikban 50 kiló helyett 37, 40, 42 kilót találtak. Hasztalan volt védekezésük, a rendőrkapitány súlyos pénzbírságra ítélte őket, sőt kettőt szabadságvesztésre. Drága szenet és kevesebb szenet kap tehát a közönség és — hogy meg ne fagyjon — hallgat és vásárol.

A parlamentben már az egész héten folyik a közoktatásügyi tárca költségvetése. Sokan beszélnek. Mindegyiknek van más-más mondani valója. Tamadják az egyetemi tanárokat, hogy rossz a rendszerük, az egyetemi tanár-képviselők meg a támadó fiatal honatyákkal szemben védelmezik

rendszerüket. A legtöbben azonban a harmadik egyetemről szólnak; mindegyik más várost jelölt meg alkalmas helyül. Bánffy Dezső természetesen Szeged mellett kardoskodik; Bakonyi Samu meg Debrecen ajánlja melegen; a délvidéki képviselők Temesvár mellett törnek lándzsát; a nyugatiak Pozsony mellett kardoskodnak.

Apponyi Albert gróf is felszólalt a vita folyamán. Ő még nem döntött a harmadik egyetemet illetően és így izgalommal leshetik, vajjon hova is jut már egyszer a harmadik egyetem. De a kultuszminiszter mást is mondott; azt t. i., hogy bizony egy negyedik egyetemre is égető szükség volna. Most már aztán azok, kik szentül megvannak győződve afelől, hogy a harmadik egyetemet Pozsony kapja, a negyedik egyetem mellett háboruszkodhatnak.

Egyébként Apponyi gróf a tanítók ügyéről is beszélt és hangoztatta, hogy méltányos eljárásban fogja a nemzet apostolait részesíteni és egy szemernyit sem fognak a nyugati tanítók fizetése mellől elmaradni. A jövő évre 20 milliót vett fel a tanítóság fizetésének javítására, ennél többet ezidő szerint nem lehet előirányozni, de aztán fokozatosan célja, javítani a fizetést. A tanítóság egyelőre meg fog elégedni a 20 millióval, csak már annyira jutna az ügy, hogy csakugyan jobb díjazást kapnak, mert hát a tanítóságra égető a kérdés.

Strassnoff Ignácot, a szenális, nagykaliberű szélhamost elérte végzete. Zagrabban a horvát törvényszék ítélkezett felette, a miért annyira becsapta a hiszékeny horvát politikusokat és papokat. A tárgyalás folyamán egyre hangoztatta, hogy politikai missziót teljesített, de hogy kinek vagy kiknek a megbízásából, arról mélysegesen hallgatott. A nagy érdeklődés mellett lefolyt tárgyalás vége az lett, hogy Strassnoffot ötéztendei súlyos börtönre ítélték. No de azért nem vesztette el életkedvét és hangoztatta, hogy még fognak róla hallani.

Halmos János, a főváros nyugalmazott polgármestere, a héten Polónyi Géza igazságügyminiszterről igen kompromittálólag

nyilatkozott. Azt állította ugyanis Polónyiról, hogy a fővárosi törvényhatósági bizottsági tagságát vagyonszerzésre használta fel. Polónyi ezért Halmost kérdőre vonatta, aki egy még inkább vádoló hírlapi nyilatkozattal felelt erre. Az incidens igen kellemetlenül érinti a politikai köröket, azonban inkább hiszik, hogy ez csak hajsza akar lenni a miniszter ellen. Mint halljuk, Polónyi az ügyet bíróság elé fogja vinni.

H I R E K.

Kisfaludy Ákos.

A kaposvári bírói kar egyik kiváló tagja részesült a héten királyi kitüntetésben. Kisfaludy Ákos, kaposvári kir. törvényszéki bírónak a király ítélőtáblai címet és jelleget adományozott.

A királyi kitüntetés ismét egy oly férfit ért, a ki azt méltán megérdemli és eddigi működésével valóban rá is szolgált arra.

Teljesen feleslegesnek tartjuk Kisfaludy Ákos, táblabíró, kiváló érdemeiről bővebben írni, hiszen Kaposvárott őt mindenki ismeri, tiszteli és becsüli.

Kisfaludy Ákos az új büntető eljárás életbeléptetése óta a kaposvári esküdtbíró-ságnak elnöke. Ezen nehéz tisztelet azonban ő mély tudásával és pártatlanságával úgy viseli, hogy elmondhatjuk, hogy az ő vezetése alatt a kaposvári esküdtbíró-ság ma már az ország esküdtbíró-ságai között az elsők közt foglal helyet.

A királyi kitüntetést Kisfaludy Ákos megérdemelte és most csak az az óhajunk, hogy ezen legfelsőbb kitüntetést a jogkereső közönség öröme és meglepedésére Kisfaludy Ákos még hosszú éveken keresztül élvezze

— A főispán hivatalvizsgálata Kapotsfy Jenő főispán tegnap Igalban tartott hivatalvizsgálatot dr. Psik Andor főispáni titkár és Rónai Lajos számvizsgáló segéyével, a hol a hivatalokat teljesen rendben találta.

T Á R S A.

Emberi boldogság.

Álom volt.

Azt álmodtam, hogy mindent tudok, amire emberi tudás képes... És kimondhatatlanul szerencsétlennek éreztem magamat.

És elátkoztam az első embert, ki evett a tudás gyümölcséből, melyben a boldogtalanság férge rágott. Megértettem a mindenséget, s önönmagamig nem tudtam mélyedni. Éreztem, hogy kisebb vagyok, mint az utolsó szunyog, mely gyertyám körül repes, ugyanazt a siralmas táncot keringve a fény körül, akár az ember. Világosságot mindenben és megvakulni ebben a világosságban, — ezt láttam be most későn, — az ember hivatása.

Hallottam, hogy fölkacagok; valami fölvijsz a holttetem fölött. Ez a tetem tisztára láttam a tulcivilizált ember teteme volt. Nem az egész test, csupán egy rész belőle, egy darab husrész, mit úgy hívnak a hőbortos példák, hogy sziv.

Felugrottam.

Néhány perc múlva már odakint bolyogtam a nyári éjszakában. Az égről ezer csillag tűzött le, ragyogó lepellel szegve körül az éjj settenkedő Don Juanját, a holdat. Ő mindig ébren van és mindig lesz.

Kivánszorogtam a tó partjára, mint az alvajaró.

A víz tükre ragyogott, mint valami fényes ezüstlap, melyet tündérek csiszoltak simára fodros sávokat lehelve rá.

Fölötte halk szellő zuhant el, titkolódva, mint a szerelmes, ki légyottra megy. A víz, mintha ölelő karjai volnának, pikkelyes hullámkaréjjal kigyózott eléje.

Éreztem, hogy csábit a habok ölelése.

— Ostoba! mondtam magamban az olyan ember boszuságával, kit az élet sivar raffinementja megtanított rá, hogy az ölelést jó megbecsülni. Mit ér a tudás, mit érnek a gőzgépek, motorok, mit a gáz, villamosság és százannyi új és új gyermeke a tultengő emberi agyvelő találékonyságának, mikor az egyszerű emberek boldogsága örökre elveszett!

— Isten hozád, haladás!

Egy lépést tettem a parton a víz felé.

A hullámok alól bizonytalan körvonalokban tükröződött elő egy sötét alak: én voltam.

Egy szempillantás, és...

A következő pillanatban visszatáncoltam.

Éreztem, hogy lábam a part fövényébe gyökerezik és valami huz vissza magához.

— Megállj!... suttogott egy hang a fülemben. Megállj, megállj!

A tó csobbant egyet és hullámai tájképekben verődtek vissza a parttól, mely most győzdelmeskedett rajtok: ott voltam a fövényen, kezemet Saulusként a káprázó szemeim elé tartva.

A föld pedig, mert ő volt, tovább beszélt:

— Megállj, halandó, megállj!... Ember vagy, férfi vagy és fiatal vagy: jogod van élni. Maradj itt; borulj le rám, ölelj meg és csókolj meg engem, hisz anyád vagyok!

Mint akinek látomása van, felsikoltottam:

— Anyám!

— Igen, — hangozott tovább — anyád.

— Porból lettél, porrá lesz — mondja az irás és ez a valóság. Ti, kik itt rajtam, a testemen, a véreből éltek, valamennyien édes gyermekeim vagytok, az anyaföld gyermekei. De ti halátlanok vagytok irántam és elfajultatok, mert nem tiszteltek engem többé, csupán aranyaimat és drágaságaimat, melyeket elraboltok tőlem, hogy aztán egymást raboljátok meg velök. Pedig a kenyér, amit esztek, abból a buzából készül, melynek kalászat én ringatom, a víz, mellyel ételeiteket főzitek, az én partjaim között csereg: a forrás az én szivemből buggyan ki köny helyett; a fa rajtam nőtt és a kőszén az én mélységeim kincse. Taplallak, amíg éltek és csendes nyughelyet adok, ha meghaltatok: anyátok vagytok.

De ti halandók, vétkeztek ellenem. Ti nektek nem volt elég, amit adtam nektek: tinektek egyéb kellett. Évezredek óta, mióta csak emberiség van a világon, szakadatlanul csak arra törekedtetek, hogy minél távolabb jussatok tőlem. A csillagokat vizsgáljátok kimeresztett szemmel, hogy ellessetek a

— **Hivatal átvétel.** Scholz Gyula műszaki tanácsos — saját kérésére — Nagyváradról Kaposvárra helyeztetvén, hivatalát a jövő szerdán veszi át.

— **Törvényhatósági bizottsági tagválasztások.** Az üresedésben levő törvényhatósági biz. tagsági állások folyó 16. és 17-én megejtett választásokon töltötték be. És pedig a bálványosi választókerületben, hol két hely volt üresedésben, Lőrincz Gyula zamárdi lakos és Brüller János ságvári lakos, — a mocsoládi választókerületben Véssey Lajos vései lakos választották meg. A göllei választókerületben pedig Weisz József göllei és Richnyovszky Mihály gyalányi lakos egyenlő számú szavazatot nyertek s mivel a választási elnök sorshuzással nem döntötte el a választást, e választókerületben új választás lesz. A februári közgyűlés. n egyéb-iránt az ujonnan megválasztott biz. tagok még nem fognak szavazhatni, mert az igazoló-választmány — az idő rövidsége miatt — igazolásukat ki nem mondhatja.

— **Mulatság.** A kaposvári összes ipartestületek f. évi február hó 2-án a „Korona” szálloda nagytermében egyesült iparbált rendeznek. Belépő-díj 2 kor. és 4 korona. Kezdeté fél kilenckor.

— **Kisorsolt esküdtek.** Az 1906. évi első esküdszéki ciklus február hónap 4-én azaz hétfőn kezdődik, amelyre az esküdteket már kisorsolták. Az esküdszék elnöke Kisfaludy Ákos kir. táblai bíró, szavazóbírák pedig Dohmann Miklós, Horkay Sándor dr. és Labek Kálmán törvényszéki bírók lesznek. A kisorsolt 30 rendes esküdt névsora a következő: Okenfusz Gyula Marcali, Vései Sándor Kaposvár, Csepelyi József Kaposmérő, Mandeville Frigyes Szigetvár, Zalavári János Nagyberény, Berényi János Karád, ifj. Felt József Szomajom, Polgár Armin Kaposvár, Szetsey István dr. Nagyatád, Rádi Sándor Jád, Pap Győző Némethad, Palkó József Almamelék, Svarec Ádám Kaposvár, Kis Ferenc Kaposvár, Sárközy Jenő Nagybjom, Iványi Frigyes Nagocs, Rausch Károly Mernye, Bíró Sándor Jákó, Varga Géza Gadány, ifj. Weisz Lázár Kaposvár, Csór Miklós Tab, Botka Antal Bodr. g, Vései Ferenc Szökedencs, Makfalvay Géza Kiskorpad, Sipőc József Szentbenedek, ifj. Cséri Ignác Somogyvár, Forintos Károly Vrázsló, Nagy Pál Boglar,

Gaal József Pamuk, Schlesinger Albert Kaposvár. — A pótesküdtök, akiknek száma 10, a következők: Simon Károly kereskedő, Szalai Ferenc könyvkereskedő, Köpe Jenő cukorgyári tiszt, Kunfi Adolf földbirtokos, Krázosovics József kalapos, Borók Ignác csizmadia, Kajtan György kocsigyártó, Szabados Imre gyógyszerész, Keresztes Antal csizmadia és Frank Hugó kereskedő, valamennyien kaposvári lakosok.

— **Gyászrovat.** Gaal Gasztont, a lengyeltői kerület orsz. képviselőjét súlyos csapás érte. Édes atyja, Gyula Gaal Lőrinc földbirtokos, aki a közügyek terén igen kiváló szerepet vitt sőt fiatal éveiben Somogyvármegye tiszteletbeli tisztviselője is volt, f. hó 11-én Budapesten elhalálozott. A család a haláláról a következő gyászjelentést adta ki:

Gaal Gasztont orsz. képviselő és neje chernelházi Chernel Josef. gyermekei: Olivér, Olga és Mártha; továbbá özv. Gaal Ernőné szül. eörményesi és karánsebesi Fiáth Sarolta és gyermekei: Andor és István úgy a maguk, mint az egész rokonság nevében mély fájdalommal tudatják a legjobb apa, após, nagyapa és rokonnak Gyulai Gaal Lőrinc földbirtokosnak folyó hó 11-én éjjel 10 órakor életének 63-ik évében hosszas szenvedés s a halotti szentsegek ajtatos felvétele után Budapesten történt gyászos elhunytát. A megboldogult hült tetemei Boglára (Somogy.) fognak szállítani s folyó hó 14-én hétfőn d. u. 1/3 órakor a boglári családi kápolna sírboltjában a róm. kath. egyház szertartása szerint örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szentmise-áldozat folyó hó 16-án, szerdán délelőtt 10 órakor Szőlősgyőrökben fog az Urnak bemutatni. Budapest, 1907. évi január hó 12-én. Áldás és béke kísérje örök álmát.

— **Mulatság.** A kaposvári vasuti dal-kör tegnap a „Korona” szálló disztermében jótékonycélú, táncal egybekötött, nagyszabású, zártkörű hangversenyt rendezett, mely úgy anyagilag, mint erkölcsileg fényesen sikerült s a mulatság egész ma reggelig tartott.

— **Értekezlet.** A következő meghívót kapta minden Kaposvárott lakó törvényhatósági bizottsági tag: Igen tisztelt bizottsági tagtárs úr! Folyó évi február hó 4-én

tartandó vármegyei közgyűlésen a főjegyzői állás s ezzel kapcsolatban esetleg több tiszti állás lesz választás utján betöltendő. Ebből az alkalomból célszerűnek látnám, hogy mi Kaposváriak is ezen fontos vármegyei kérdésben állást foglaljunk. Bátor vagyok tehát felkérni, hogy folyó hó 20-án, vasárnap délután 5 órakor, Kaposvár város-háza nagytermében értekezletre megjelenni szíveskedjék. Kaposvárott, 1907. január 17-én. Csorba Ede. Valóban kíváncsik vagyunk az állásfoglalásra!

— **A munkaadók szervezkedése a munkások ellen.** Az utóbbi időkbe mutatkozó, néha jogosulatlan munkabeszüntetések hova-tovább sürgőssé tették azt, hogy az eddig, a munkások hatalmas szervezetével szemben, védtelenül álló munkaadók saját védelmükről gondoskodjanak, ők maguk is szervezték tömörüljenek össze, Szolnokon már egy éve van az önálló iparosoknak szervezete és derekasan is kitartanak, amellet az iparosok, sőt annak hasznát és nem egyszer tapasztalták is. Szegeden éppen a napokban tömörültek szervezték a munkaadók és most Debrecenben, ahol már két év óta különösen az építőipar szenvedett sok kárt a folytonos sztrájkok miatt, indult meg hatalmas mozgalom a szervezkedés mellett. A mozgalmat az ottani kereskedelmi és iparkamar vezetői és január hó első felében összehívja az érdekelt iparosokat és ezen az ankéten fogják letárgyalni a szervezet célját és módjait. A szervezkedésről már szó esett az ottani ipartestület egyik előljárósági ülésén is, ahol azt élénk szimpatia fogadta.

— **Gépirás a postautalványon.** A kereskedelemügyi miniszter rendeletben tudatta a nagybecskereki postahivatallal, hogy gépirással kiállított postautalványokat, akár belföldre, akár a külföldre szóljanak azok, akadálytalanul el kell fogadni. Az ilyen utalványok fölvételénél is nagy gondot kell fordítani a postahivataloknak arra, hogy azok egyébként szabályszerűen legyenek kiállítva és főleg az összeg bejegyzésére szolgáló rovatokban esetleg üresen maradó helyek erős tollvonással ki legyenek töltve.

— **Az ideai nagy hadgyakorlat.** A vezérkar mostanában állapítja meg az ideai nagy hadgyakorlat helyét. A hadgyakorlatot a megállapodás szerint Bánffy-Hunyad vidékén fogják megtartani. Lehetséges, hogy Szilágymegyébe is át fog nyulni a hadgyakorlat. A király Bánffy-Hunyadon fog lakni s ebből az alkalomból valószínűleg Kolozsvárra is el fog látogatni.

— **Mintatelepnek ismeri minden szőlőbirtokos a „Milleniumtelep”-et Nagyöszön, Torontálmegye és a legnagyobb bizalommal rendeli ott szőlőoltvány szükségletét, mivel a legjobb és minden tekintetben lelkiismeretes kiszolgálásról meg van győződve. Nagy magyar vagy német vagy román vagy szerb nyelvű főárjegyzékét, műmellékletekkel díszítve, a kezelőség ingyen és bérmentve küldi.**

K Ü L F Ö L D .

Szerbia kereskedelmi szerződésai.

Szerbia kereskedelmi tárgyalásai a külső államokkal befejezéshez közelednek. A Franciaországgal és Olaszországgal való kereskedelmi szerződés kész. Az olasz delegátusok tiszteletére bankett volt, melyen Pasic miniszterelnök és több miniszter vett részt. Angliával most kezdődnek a tárgyalások. Az Ausztriának szóló választ most szövegezik és azt az új bécsi követ személyesen fogja Bécsbe vinni.

titkaikat és elvesztitek e közben a talajt lábaitok alól. Mert a szívnék nem kell csillogat néző távcső, hogy az egekig hatoljon; a szív csak érez, ráveszi a kezét, hogy cselekedjek jól, s rövid egy ilyen pillanat alatt magasabban emelkedik, mint az összes földi tudományok, melyekkel elnyomtatok magatokban a morált és el a boldogság lehetőségét. De nektek tudás kellett és nem egyszerű hit, mely kielégíti a szívet és harmonikussá teszi az emberi lelkeket. Most itt van, neked például már elég; te már látod érzed, mert érezned kell, hogy mindez nem elégheti ki azt az embert, kit az Ur a maga képmására teremtett. Most te, holnap egy másik, harmadik, ezredik, míg egyszer csak az egész civilizált világ emberiségéből kitornek a tiszta kielégíthetetlen vágyak s átkot szórtok majd tennemmagatokra, amiért valaha elpartoltatok tőlem. És ez így lesz, mert be kell, hogy következzen. Irva vagyon.

Kabultan szóltam:

— Mit tegyek hát, anyám?

— Hogy újra boldog lehess?

— Igen, hogy újra boldog lehessen, anyám!

Szavaimat rideg némaság követte.

A föld, vagy a szellem, a mely beszélt hozzám, most nem felelt.

A hold, melyről egy idő óta úgy vettem észre, mintha szédületes gyorsasággal forogna a csillamló tó körül, egyszerre eltűnt mintha lebukott volna az égről. Egyenest a tóba esett.

Még hallottam is a földrengő csobbanást, mit a zuhanás okozott, mikor közvetlen ezután valaki a nevenem szólított:

— Gergely... Gergely...

— Mi — mi az? — kérdém ijedten és kezemmel a szívemhez kaptam.

— Gergely, — kihül a tea. Kelj már föl!

Feleségem volt, ez a kedves, kékszemű menyecske, kezében tálcan a párolgó teát és süteményt hozva az ágyomhoz.

Megdörz öltem szemem és felkönyököltem.

Odakint, a nagy templomból mélabusan kongott be a szép, tisztán csendülő harangszó.

Az ablak alatt szelidarcu emberek siettek a vasárnapi misére.

Az ajtóban, a küszöbön megjelent az öt éves leánykánk üde, tömzsi kis alakja. Jobb kezével kapaszkodott a kilincshez és vállacsakájával az ajtófélfához dörgölözve, csucosította a parányi két ajkát.

— Apuska, — mondta igen nagy hidegvérrel, — apuska, mindjárt kihül ám a teája.

Elmosolyodtam és feleségemre pillantottam.

Ő is visszamosolygott.

Egyszerűen, boldogan és nyugodtan mint ha csak a föld szelleme helyett választott volna.

Wölfling Lipót ügye.

Genfi értesülés szerint Wölfling Lipót, még ha különben ennek meg is volna a jogi lehetősége, semmiképen sem törekszik arra, hogy az uralkodóházba visszalépjen és hogy azt az eshetőséget senki fontolóra nem vette. Wölfling nem gondol arra, hogy szabad állását elhagyja és nem is volt oka arra, hogy rangjának visszaállításáról gondolkodjék. Wölfling csak a szülő és gyermek közötti viszony újbóli helyreállítására törekszik, mely célból lépéseket is tett, de ezeknek még nem volt eredménye.

Egy város katasztrófája.

Amerikából a pusztító természeti elemek újabb szörnyű tombolásáról hoz hírt a táviró. A nyugatindiai sziget-csoporthoz tartozó s angol birtokban levő Jamaika szigetén heves földrengés pusztított, amely a sziget virágzó fővárosában, Kingstonban, úgy emberéletben, mint vagyonban óriási károkat okozott. Az első táviratok valószínűleg szörnyű képet rajzolnak a város katasztrófájáról. Az utóbb érkezett hírek ugyan enyhítik a borzalmas benyomást, de így is megállapítható, hogy a pusztítás minden tekintetben nagy. Kingston város lakosságának száma jóval több, mint hatvanezer. Erődök, arzenálok, tagas nagy kikötő, nagyszerű kertek, pompás kórházak tették nevezetessé Kingstont, amely angol kormányzónak, anglikán püspöknek és viceadmirálisnak volt székhelye.

A berlini postakiállítás.

A berlini főpostagazgatóság jelenti, hogy egy nagyon érdekes tervvel foglalkozik, amelyet tegnapelőtt terjesztett a városi közlekedési bizottság elé. A postagazgatóságnak az a terve, hogy alagutakat ását, melyeken keresztül villamos vasuton szállítaná a főposta-épületről az összes postaküldeményeket a pályaudvarokra. A villamos vasut egy kis mozdonyból állana, amelyhez négy-öt kis kocsit kapcsolnának. Ezekbe helyeznék el a postaküldeményeket. Legközelebb — úgy hallatszik — már akarnak is egy ilyen alagutat furni és pedig a potsdami pályaudvarra. A terv kivitele azonban nagy nehézségbe fog ütközni, mert a Spree folyó keresztjezi a csatornákat és a föld alatti csatornákat.

A persa sah betegségéről.

Egy londoni lap meséli, hogy Muzzafer-Ed-Din, az elhunyt perzsa sah betegsége idején érdekes módon akarta megtudni, hogy

milyen orvost hívjon betegágyához. Magához rendelte udvari csillagászt, Bachram Seidet és megkérte, hogy állapítsa meg a koránból, hogy milyen orvost hívasson. — Jó lesz-e a francia orvos? kérdezte a sah. A csillagász felnyitotta a koránt és méltóságteljes hangon olvasott fel belőle: — Allah átka érte őket! A sah megértette a célzást és tovább kérdezte: — Talán német orvost kellene hozatni? — A prófeta mindenkoron szívesen látja hűséges szolgálóinak tetteit — olvasta a csillagász a korán szavait. És rögtön ki is adta a rendeletet, hogy egy német orvost hívjanak meg. Egy göttingali orvos-tanár el is utazott Perzsiába, de bizony a királyok királyát már ő sem menthette meg.

K ö z g a z d a s á g.

A nagy harc.

Gazdasági fejlődésünk egyik leggonoszabb kerékkötője a sztrájk, mely ipari életünk egyik ágát sem kíméli meg látogatásától. A sztrájkok súlyos következményeit legközvetlenebbül ugyan, de nem legsúlyosabban a munkaadók és munkások érzik meg, e következmények teljes terhe végső sorban a nagyközönségre nehezedik.

Az 1905. évben történt bérharcok érdekes története foglaltatik Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter most közzétett jelentésében, mely az ipar körében előfordult sztrájkok és munkából való kizárások következményeit foglalja össze.

E becses munka összeállítása szükséges és időszerű volt már azért is, mert a sztrájkok és munkából való kizárásokból eredő súlyos közgazdasági károkat és általában a munkaviszályok hatásait és pontos statisztikai felvétel nélkül lehetetlen megmérni.

Az adatgyűjtés módját és főbb eredményeit behatóan ismertető szöveges részből megtudjuk, hogy az 1905. évben Magyarországon 335 sztrájk eset fordult elő, e sztrájkok 2154 üzemet érintettek és 39.742 munkás vett bennük részt; ha pedig a kénytelenségből nem dolgozó munkásokat is számításba vesszük (amilyenek például a téglahordó napszámosok, akik szintén kénytelenek beszüntetni a munkát, mielőtt az épületen dolgozó kőművesek az abbahagyják), a sztrájk által munkájukban megállított munkások száma még további 4902 fővel szaporodik.

A sztrájkolók és kénytelenségből nem dolgozók együtt csaknem 800.000 munkanapot és közel 3 millió korona munkabért vesztek el. A sztrájk oka gyanánt leg-

sűrűbben, 253 sztrájkban, a munkabér emelésének követelése szerepelt, azután a munkaidő leszállításának követelése; 170 sztrájkban követelték a bizalmi rendszer elismerését, május elsejének megünneplését és a nem szervezett munkások elbocsátását is. A 335 sztrájk közül 99, vagyis az összes sztrájkok 18,87 százaléka végződött a sztrájkolók teljes sikerével, ellenben 199 sztrájk (24,31 százalék) teljesen sikertelenül végződött, a fennmaradó szám a részleges sikert elérő sztrájkokra esik.

A kizáras fegyverét a munkaadók az 1905. év folyamán 5 esetben és összesen 94 ipartelepen 2187 munkással szemben alkalmazták, 3131 munkás pedig kénytelenségből nem dolgozott. A kizárt és kénytelenségből nem dolgozó munkások munkanapvesztése 50000 napra, munkabérvesztése több mint 84 ezer koronára tehető.

A szöveges bevezető részt táblákba foglalt kimutatások követik, amelyek a sztrájkokat és kizárasokat iparcsoportonként és törvényhatóságonként minden oldalról megvilágítják. Az összefoglaló táblázatokon túl pedig megvan a kötetben az egyenként való tüzetes leírása is mindazoknak a sztrájkoknak, amelyekben legalább 50 sztrájkoló vett részt. E kizárasok nemcsak a sztrájkolók mozgalmáról, hanem a muakásosztályok állapotáról tájékoztatnak s ennél fogva nemcsak a munkaviszály kérdésének szempontjából, de általános társadalompolitikai szempontokból is hasznos tanulságokat ígérnek az olvasónak.

Manhold Kálmán

KULA, Bácsmegeyének a Telecska magaslátán fekvő JOLÁNFÖLDI szőlőoltvány és kertészeti bérletén tavaszi szállításra kapható:

1. Szokvány minőségű, minden atanyon fajtisztán, sima és gyökeres zöldoltvány.
2. Amerikai és európai sima és gyökeres vessző.
3. Alma-, körte-, barack- és kajszinfák 1, 2, 3 éves oltványok a legkiválóbb fajokban.
4. Gleditsia és Maclura Aurentiaca élősvény, a melynek gyökerei nem sarjadzanak, tövisei igen sűrűk semmiféle rovar nem pusztítja, minden időjárásnak ellenáll.

Kívánatra név- és árjegyzéket készséggel küldök.

Szíves megkereséseket kér

Manhold Kálmán,
nagybérű.

Morgos József

elsőrendű polgári-, papi- és katonai egyenruha-szabó

Kaposvár, a megyeház mellett.

Ajánlja nagyválasztékban felszerelt raktárát a legkitűnőbb honi és angol szövetekből. Diszmagyar öltönyök és liberriák legjutányosabb ár mellett készítettnek.

Gazdaközönségünk **=====**

===== szives figyelmébe!

Közeledik a tavasz, amikor gazdáinknak

===== vetőmagvak =====

s más egyéb

gazdasági cikkeknek

beszerzésére lesz szükségük. Az egyesület védelme alatt álló áru-szövetkezet mindennemű vetőmagvak u. m.: lóhere-, lucerna-, nyulzapuka-, baltacin-, muhar-, bükköny stb. bármely magkereskedő-cégnél olcsóbban szállít s pedig csakis elsőrendű minőségben! S nemcsak a tagjainak, de bárkinek kívánságra éves számlát nyit.

Mint hogy e szövetkezet nem nyereségre alapított vállalat, hanem célja a gazdaközönséget nemcsak olcsó, de megbízható elsőrendű áruból mindenben kielégíteni, így gazdaközönségünkre egy kis erkölcsi kötelesség is hárul, hogy e kizárólag az ő érdekeit szolgáló szövetkezetet támogasson.

Felhívjuk gazdánk szives figyelmét, a tavasz közeledtével a szövetkezet igénybe vételére.

Áru-szövetkezet Igazgatósága.

RÓZSA JÁNOS

Kaposvár, Fő-utca 31. sz.

S A J Á T H Á Z Á B A N .

Ajánlja a legújabb gépekkel felszerelt

vegyészeti ruhatisztító
és gőzműfestő intézetét,

mely bármelyik külföldi gyárral felveszi a versenyt.

Nálam tisztított ruhákért jótállok, hogy a foltok
nem ütnek vissza.

*Kérem a modern vegytisztítást ne tessenék a szabófolt
tisztítással összetéveszteni.*

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan
eszközöltetnek.

Rheumát, Csúzt, Köszvényt

föltétlenül és biztosan gyógyít a híres
és minden házban nélkülözhetetlen —

Dr. Arányi herkulesfürdői
Rheum-Olaj.

Ajánlható kéz, láb, hát, mell és derék-
fájásnál, ütés, erőltetés, ticamodások-
nál, fül-fájás és fülzuga, fej- és fog-
fájásnál. Kapható a készítőnél: —

Balla Sándor gyógyszerháza HÓDMEZŐ-
VÁSÁRHELY, Kossuth-tér

Ara egy üvegnek 2 korona. — Próba-
üveg 1 korona. 6 koronás rendelésnél
ingyen csomagolás, bérmentve. —

Kaposvári főraktár:

BABOCHAY KÁLMÁN és **SZABADOS**
IMRE gyógyszerháza.

15 forintért tiszta gyapjuszövet-
ből mérték szerint elegáns
kivitelű férfiföltöny, felöltő
vagy télikabát

Krausz F. és Társa

szabóüzlete,

Budapest, Kerepesi-ut 69.

Vidékre mintákat mértékveteli utasítással
bérmentve.

Ha

köszvényben, reumában,

== ischiasban szenved ==

vegyen egy üveg

dr. FLESCH-féle

köszvény-szeszt,

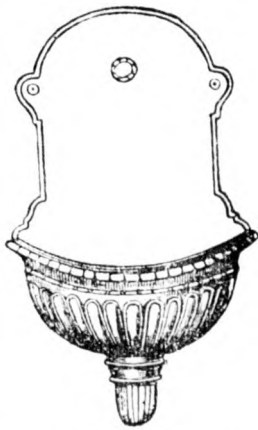
mely csúzt, köszvényt, reumát,
kéz-, láb-, hát-, és derékfájást,
kezek és lábak gyengeségét,
fájdalmakat és daganatokat
biztosan gyógyít. Hatása a
legrövidebb idő alatt észlel-
hető. — Kapható

dr. Flesch E. M.

„Magyar Korona“ gyógyszerháza

Győr, Baross-ut 21. szám.

Másfél deciliteres üveg ára 2
korona. Huzamosabb haszná-
latra való „Családi“ üveg ára
5 kor., 3 kis, vagy 2 „Családi“
üveg rendelésnél már bér-
mentve utánvétellel küldjük.

TAKY FERENCZ

okl. gépész, villany- és vízvezetékszerelő
KAPOSVÁR, KORONA-UTCZA 14. SZ.

Van szerencsém a n. é. közönség szives
tudomására hozni, hogy a jelen kor igényeit
teljesen kielégítő

villany, vízvezeték, telefon
és villamos-csengő felszerelésére, valamint
bicikli, varrógép, villany- és benzinmotor, ugyancsak min-
denemű mechanikai gépek javítására

Electrotechnikai Műhelyt

rendeztem be.

A városi villanytelep szolgálatából kilépve, ezen nagyszabású
műhely felállítására azon cél vezérelt, hogy bő tapasztalataim s
szaktudásom révén városunkban egy oly iparágat honosítsak meg,
melyet a nagyközönség eddig nélkülözni volt kénytelen.

A villamos világításnál előforduló zavarokat a leggyorsabban
és legjutányosabban eszközölöm.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, vagyok
teljes tisztelettel

Taky Ferencz

okl. gépész, villany- és vízvezetékszerelő.

Magánvezetékek felszerelését igen jutányos áron
vállalom el.